

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1 — Din.

Koliko ljudi je na svetu?

Po najnovejših ugotovitvah je na svetu 1.703 milijone ljudi. Od teh je:

Protestantov . . .	171 milijonov	ali 10.00 %
Pravoslavni . . .	120 "	" 7.00 %
Judov	15 "	" 0.09 %
Mohamedancev . . .	202 "	" 12.05 %
Poganov	879 "	" 50.00 %
Katoličanov . . .	316 "	" 20.00 %

Če katoličani pregledujemo te številke, zlasti še številko nesrečnih poganov, potem pač uvidimo, kako velike so misijonske naloge za kraljestvo Kristusovo! Hvala Bogu, misijonska misel je pri vseh katoliških narodih vedno bolj živa. Tudi pri nas. In tudi v naši župniji! Pa naj naša ljubezen do misijonov zažari tudi letos v misijonskem tednu, ko bodo po hišah pobirale okoli sv. Cirila in Metoda članice dekliške Marijine družbe darove za misijone. Vsak najmanjši dar bo hvaležno sprejet za veliko stvar. Lani smo po teh nabirkah poslali Družbi za širjenje vere in Apostolstvu sv. Cirila in Metoda po Din 1933 —; torej vsaki družbi po toliko dinarjev, kot je bila letnica. Kako bo letos?!

Izredno sveto leto 1934—1935.

V 1900 letni spomin našega Odrešenja je bilo sveto leto zaključeno v Rimu na velikonočni ponedeljek. Isti dan je pa sv. oče Pij XI izdal naredbi, ki v njej razglasa katoličanom vsega sveta splošno sveto leto, ki traja od bele nedelje letos, pa do bele nedelje leta 1935.

Po želji svetega očeta naj bi bilo sveto leto čas molitve in pokore. Z molitvijo in obiskom cerkva moremo dobiti odpustek. Pogoji, po katerih se more dobiti svetoletni odpustek, so: sv. spoved in sv. obhajilo ter obisk cerkva in gotove, natančno določene molitve. Poleg tega pa želi sv. oče in nas resno ter vneto opominja, naj poleg tega vse leto mnogo molimo in žrtvujemo po njegovem namenu. Nameni sv. očeta so sledeči: 1. da bi katoliška Cerkev povsod užila

svobodo, ki ji po božji volji gre in v kateri more svoje zveličavno poslanstvo nemoteno vršiti med vsemi narodi; 2. da bi med vsemi narodi zavladal mir, soglasje in blagostanje v pravem pomenu besede; 3. da bi misijonsko delovanje srečno napredovalo in rastlo in da bi se vsi odpadniki vrnili v eno čredo Kristusovo; 4. da bi prenehalo pogumno delovanje „Zveze borbenih brezbožnikov“, ki se bogokletno upirajo zoper Boga in ga hočejo ne le iz javnega življenja izključiti, ampak celo iz posameznih duš izruvati vsako vero v Boga in vsako sled bogoljubne misli. Te strašne grehe in zločine, naravnost zoper Boga obrnjene, naj skušajo vsi verniki v tem svetem letu popraviti in neskončnemu božjemu Veličastvu zadoščenje in spravo nuditi s pobožno molitvijo in zvestim izpolnjevanjem božjih zapovedi. Z našimi molitvami naj bi od Očeta vsega usmiljenja izprosili, da bi brezbožniki, ki nameravajo uničiti vsako vero, svojih strašnih namenov ne dosegli in da bi Odrešenik sveta te zaslepljene sovražnike božje s svojo nebeško lučjo tako razsvetil, da bi svoje bogokletno spočetje spoznali, se ga v svetem sramu kesali in se spokorjeni vrnili v naročje dobrega Boga.

Kako veliki in lepi nameni so dani našim molitvam v svetem letu. Kdo se ne bi rad odzval klicu svetega očeta!

Pogoji za odpustek svetega leta so:

1. Sv. spoved in sv. obhajilo. Velikonočna sv. spoved in sv. obhajilo ne velja!
2. Obisk cerkva. Določene so povsod farne cerkve in v vsaki župniji še nekatere podružnice. Lahko kdo obišče te določene cerkve kjerkoli, ne samo v domači župniji. Vsako izmed določenih štirih cerkva moramo obiskati trikrat, a moremo to storiti pri vsaki cerkvi kar zapored. Ko smo prvič opravili v cerkvi predpisane molitve, gremo iz cerkve in se vrnemo opravljat molitve še drugič in tretjič. Da bi pa vsak lažje izvršil obisk cerkva in so morda štiri cerkve od kakšnega kraja predač, se izvršijo obiski cerkva lahko v manj cerkvah, a biti jih mora

skupno dvanajst. Za našo župnijo se razglasa cerkev, v katerih je treba napraviti po štiri obiske: farna cerkev, cerkev sv. Jožefa na griču in cerkev sv. Andreja na glavnem trgu. Kdor bo sam obiskal te cerkve, mora opraviti v vsaki po štiri obiske. Če pa kdo hoče privzeti še župno cerkev v Lomu, Križah ali v Kovorju, naj opravi v eni izmed teh župnih cerkva po tri obiske in v domačih treh po tri. Posameznim osebam, ki so bolj zadržane, bolnim, starim in slabotnim zamore župnik izven sv. spovedi, ali pri sv. spovedi vsak spovednik, dovoliti manjše število obiskov ali pa obiske v manj cerkvah. V skrajnem slučaju, ko bi kdo res vsled važnega vzroka ne mogel napravljati obiskov cerkva, se morajo ti obiski spremeniti tudi v druga dela pobožnosti ali krščanske ljubezni. Kar nihče pa ne more biti oproščen zakramentalne sv. spovedi in sv. obhajila izven velikonočne dolžnosti, enako ne smejo biti opuščene molitve v papežev namen, čeprav je kdo iz upravičenega vzroka oproščen obiskov cerkva. Le bolnikom bi mogel spovednik tudi molitve zmanjšati.

3. **Predpisane molitve pri obiskih cerkva so določene** in moliti moramo pri vsakem obisku: a) pri oltarju sv. Rešnjega Telesa pet Očenašov, Zdravamarj in Čast bodi in v papežev namen en Očenaš, Zdravamarjo in Čast bodi; b) pred sv. križem trikrat apostolsko vero in dodamo enkrat pobožni vzdihljaj: „Molimo te, Kristus. in te hvalimo, ker si svojim križem svet odrešil“, ali namesto tega kakšno drugo pobožno molitvico; c) pred podobo preblazene device Marije molimo v spomin njenih žalosti sedemkrat Zdravamarjo in dodamo enkrat: „Sveta Mati, to te prosim, rane Kristusa naj nosim, vtisni v moje jih srce“, ali drugo tej podobno prošnjo; d) slednjič molimo pri oltarju sv. Reš. Telesa še enkrat apostolsko vero. Če v cerkvi ni sv. Reš. Telesa molimo apostolsko vero nazadnje pred sv. križem.

4. **Odrejeno je, da bomo v naši škofiji skupno dobivali svetoletni odpustek z javnimi procesijami. Imeli bomo zato tri procesije;** pri vsaki bomo obiskali najprvo župno cerkev in potem gremo s križem na čelu v dve procesiji v cerkev sv. Jožefa in z eno procesijo v cerkev sv. Andreja. Tedaj bomo imeli tudi v podružni cerkvi, kamor pride procesija, sv. Rešnje Telo. Pričeli bomo v naši župniji s procesijami bolj na jesen, ker je tedaj manj vroče in bodo različni nedeljski izleti delavcev že minili.

5. **Svetoletni odpustek je mogoče dobiti večkrat, kolikokrat kdo izpolni vse pred-**

pisane pogoje. Dobiti se more za sebe, ali za duše v vicah. Tudi tak, ki se je udeležil milosti svetega leta lani ali letos v Rimu, ali doma po lanskem dovoljenju sv. očeta, zamore še dobiti jubilejni odpustek zase ali za duše v vicah tolikokrat, kolikokrat opravi določena dobra dela.

Naj te določbe o jubilejnem odpustku vsak pazno prečita in sklene, da se izredne milosti hoče udeležiti.

Viktor Kragl:

Peter Hicinger.

(Nadaljevanje).

Z isto vnemo kot se je Hicinger pečal z raziskavanjem in razkrivanjem svetovne in zlasti domače zgodovine, katero je posebno marljivo obdeloval in svoje rojake budil k vzajemnemu raziskovanju, prav tako je bil vester in skrben delavec na polju cerkvene zgodovine.

Ako je Hicinger že tako zelo ljubil posvetno zgodovino, kako bi mogli dvomiti, da bi se z iskreno ljubeznijo ne bil oklenil tudi zgodovine sv. Cerkve, vsaj v cerkveni zgodovini more vsakdo najti jasen dokaz, da je sv. Cerkev delo Boga samega, kajti zdavnaj bi že bila razpadla, ako bi bila le človeško delo. Zato je Hicinger zlasti iz ljubezni do svojega naroda skušal svoje rojake seznaniti podobno s cerkveno zgodovino. Leta 1849 je začel v „Zg. Danici“ že kar v 1. številki priobčevati „Zgodbe katoliške cerkve“; bralci so ta spis tako vzljubili, da so si ga želeli posebej izdanega v lastni knjigi; „Zg. Danica“ je začela Hicingerjev spis prinašati kot priloga in tako je kmalu v ponatisu kot posebna knjiga izšlo Hicingerjevo delo „Zgodbe kat. cerkve“ na 402 straneh in sicer že l. 1849. — Poleg te obsežne knjige je spisal H. številne manjše in večje članke, ki posegajo v cerkveno zgodovino in sicer najrazličnejše vsebine; priobčeval je take članke v raznih časopisih, zlasti v „Danici“. — Kakor je pa v posvetni zgodovini najrajše zašel na domača tla, prav tako je v cerkveni zgodovini najrajše posegal v slovensko cerkveno zgodovino. Temeljiti so Hicingerjevi članki „Kristjanstvo pri Slovencih“, „Ostanki malikovalske vere starih Slovencev“ in o raznovrstnih škofih oziroma škofijah po Slovenskem. Navdušeno je proslavljal delo sv. Cirila in Metoda in razsodno pa pristrčno je v svojih spisih obdeloval vzhodno vprašanje. Objavljal je tudi zanimiva misijonska poročila, zlasti o slovenskih misijonarjih.

Hicingerjev življenjepisec Jos. Benkovič s ponosom trdi, da smemo Hicingerja ime-

novati tudi prvega slovenskega apologeta, kajti kjerkoli se je pojavil kakoršnikoli sv. cerkvi sovražni duh, vedno je bil H. prvi, ki se je oglašil temu nasproti in vedno je odločno in navdušeno zagovarjal edino pravi nauk sv. rim. kat. cerkve; to zlasti po letu 1848, ko je tudi po Slovenskem opazil razno protiversko gibanje. Ko se je l. 1850 ob otvoritvi luteranskega templja v Ljubljani med ljudstvo zatrosila krivoverska slovenska brošura „Bramba evangelijske vere“ je H. takoj v „Danici“ odgovoril s člankom „Ni vsakemu duhu verjeti“ in kmalu nato je objavil drug spis „Edina pot v nebesa ali podučenje od razločkov prave katoliške vere mimo drugih nekatoliških ver“. Ko je l. 1853 slovenski krivoverec Andrej Smolnikar prišel iz Amerike na Kranjsko in je tukaj pustil rokopis slovenske pietistične knjige, s katero je hotel svoj kriv nauk med rojake zatrositi, je H. objavil v „Danici“ poučni spis: „Prava pot v nebesa ni v temi skrita“, v katerem se vernik in duhovnik med seboj pogovarja o Bogu sploh, o Kristusu, o cerkvi Kristusovi, o sv. pismu in ustnem izročilu, o milosti božji in o sv. zakramentih, o božjih zapovedih in krščanskih čednostih in o poslednjih rečeh. Po Hicingerjevem vplivu in navodilu se je l. 1853 zboljšal slovenski katekizem. V razrvanih razmerah l. 1848 se je začelo tudi dolžnosti krščanskega zakona po dvoje pojmovati in zato je Hicinger, vedoč kam to meri, objavil spisa „Zakonski zadržki“ in „Razlaganje zakonskih postav“.

Ker so se tedaj že ljudi pri nas začeli vzdigovati zoper marsikatero obredo sv. kat. cerkve, je H. obelodanil „Svete navade in opravila kat. cerkve“; ta spis je nekaka kratka liturgika; vmes prav primerno razjasnjuje, kako bi nekateri radi kat. cerkev spicali. — V svoja obredna pojasnila je H. prav spretno vpletal pouk o veliki koristi marsikaterih duhovnih dobrin, ki se premalo cenijo; n. pr. „cerkveni blagoslov nad ženinom in nevesto ob poroki“, „ali apostolski blagoslov ob smrtni uri“. — Bistvo je pojasnjeval razne ostanke poganskih navad; n. pr. v raznih šegah ob koledih in o kresu, o porokah in pogrebihi ali pomen reka „mu je namenjeno“, „narejeno ali zacoprano“, „zagovorjeno“ in končuje s sv. Pavlom: „Vi imate le silo vero“, to je „vi veliko praznega verujete“, vrzite, kar je prazno, proč. Glejte pa, da s prazno vero ne odvržete tudi prave vere, kakor jih je že dosti storilo.“

Še posebno v sedanjih dneh je umesten Hicingerjev nasvet, ki ga daje v „Besedi o krstnih imenih“, naj bi se otrokom pri krstu

nadevala imena svetnikov, ne pa razna našemljena ali spakedrana imena! — Ko je bilo v „Danici“ omenjeno, da bi bilo koristno razložiti, kaj pri slikah svetnikov v pratiki ali drugod posebna znamenja pomenijo, se je takoj lotil tega dela Hicinger v spisu „Znaki ali znamenja svetnikov na podobah.“ — Kakor ima vsak kristjan svojega patrona, ravno tako imajo tudi razni stano- vi svoje posebne zaščitnike, ki so jih zlasti v prejšnjih časih z zaupanjem častili; da bi obnovil in poživil to lepo navado, je H. v spisu „Priporočniki raznih stanov“ vspodbujal, katerim zavetnikom naj bi se priporočali razni stanovi n. pr. vojaki, kupci, kmetje, hlapci, dekle, pastirji, razni obrtniki, kovači, usnjariji, čevljarji, tesarji itd. (Dalje prihodnjič)

To in ono.

Sveta brata Ciril in Metod dobila prvo svojo župno cerkev na Slovenskem v Ljubljani pri sv. Kristofu. Posvetitev te cerkve bo v nedeljo 1. julija. Kdor more naj se te posvetitve udeležiti!

Prvoobhajancev je bilo letos pri nas 122.

Od birmancev, katerih je bilo skupno ravno 500, je bilo 236 dečkov in 264 deklic. Iz tujih župnij jih je bilo v Trzinu pri sv. birmi 54, vsi drugi so bili iz domače župnije.

Zaprte duhovne vaje za dekleta bodo v Ljubljani v Lichtenturnovem zavodu: od 12. do 16. avgusta za gđc. učiteljice in u-radnice; in od 12. do 16. ter od 25. do 29. avgusta za dekleta. Oskrbnina znaša za vse dni Din 100.—. Prijaviti se je treba vodstvu zavoda.

Na Ovshe pri Podnartu gredo letos tržiški delavci 8. julija, kjer imajo cerkveno opravilo v običajnem redu.

Na Kofcah bo sv. maša 29. junija, 1. in 15. julija prav gotovo. Če bo še kdaj v juliju, bo razglašeno na deski pri sv. Andreju. Sv. maša je vedno ob 10. uri. Kdor je tedaj na Kofcah, naj se sv. maše tudi res udeleži!

Hicingerjeva rojstna hiša v Trzinu je bila meseca junija letos porušena do tal. Na istem mestu sežida gospodar g. Anton Ješe novo, večjo stavbo.

Za svetoletne odpustke bi gotovo nekateri radi sami obiskovali tržiške cerkve. V ta namen bo vsako nedeljo odprta cerkev sv. Andreja. Za cerkev sv. Jožeta je pa mogoče dobiti ob nedeljah ključ pri cerkveniku po večernicah, če se oglašita dve osebi, ki prevzameta odgovornost za red v cerkvi in za vrnitev ključa.

Oznanila za julij.

1. VI. nedelja po Binkoštih in praznik pre-svete krvi Gospodove, prva nedelja v mesecu. Zjutraj pri šesti sv. maši je skupno mesečno sv. obhajilo za moše in fante. Popoldne je molitvena ura in pete litanijske Srca Jezusovega.

2. Obiskovanje Marije device.

5. God slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda.

6. Prvi petek v mesecu z običajno pobožnostjo. Na predvečer je v župni cerkvi od osmih do devetih skupna molitev svete ure.

8. VII. nedelja po Binkoštih. Službe božje so v navadnem redu. Po vseh pridigah in popoldne po litanijskih se vrši molitev za zedinjenje vzhodnih kristjanov.

12. God sv. Hermagore in Fortunata, patronov ljubljanske škofije.

14. Obletnica posvetitve prevz. g. knezoškofa Gregorija, vladike ljubljanske škofije. Visoki knez bodi v molitev priporočen!

15. VIII. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu.

16. God Karmelske Matere božje. Ob šestih je orglana sv. maša za žive ude karmelske bratovščine. Ta dan morejo dobiti v naši farni cerkvi verniki popolne odpustke, kadar obiščejo farno cerkev in molijo v namen svetega očeta. Ti popolni odpustki se morejo dobiti od 15. opoldne do 16. opolnoči. Seveda je potreben tudi prejem sv. zakramentov. Člani škapulirske bratovščine morejo prejeti še posebne odpustke danes ali na poljubni dan v osmini pod navadnimi pogoji.

17. God sv. Aleša. Ob šestih je orglana sveta maša za Dolino in med sv. mašo je običajno darovanje.

19. God sv. Vincencija Pavelskega. Ob 1/2 7. je v kapelici sirotišča na Skali sv. maša za žive in mrtve dobrotnike tržiške Vincencijeve konference.

22. IX. nedelja po Binkoštih. Službe božje v navadnem redu. Popoldne ob dveh je shod za karmelsko bratovščino, ki velja obenem tudi za shod dekliške Marijine družbe. Nato so pete litanijske Mb. in končno običajno darovanje za slovesno opravilo naslednjega dne. Po vsem tem je v škapulirski kapelici sprejem novih udov v karmelsko bratovščino.

23. Ob pol šestih so velike bilje in nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse umrle člane in članice škapulirske bratovščine. Po sv. maši je obhod po pokopališču in libera za umrle pred pokopališko kapelo.

25. Sv. Jakob. Ob 6. je orglana farna sv. maša.

26. Sv. Ana. Ob šestih je v župni cerkvi orglana farna sv. maša. Ob desetih je sv. maša v cerkvi sv. Ane pod Ljubeljem. V župni cerkvi je pred šesto sv. mašo skupno sv. obhajilo za žene.

29. X. nedelja po Binkoštih. Službe božje so v župni cerkvi v navadnem redu. Ob desetih je sv. maša s pridigo in darovanjem tudi v cerkvi sv. Ane. Ta dan je tudi celodnevno češčenje sv. R. T. v kapeli Dekliškega doma. Sv. R. T. bo izpostavljeno zjutraj od šeste ure do šeste ure zvečer. Pričetna pobožnost s sv. mašo bo ob šestih, zvečer se pa vrši ob 5 1/4 govor in nato pete litanijske Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo. Ure češčenja si bodo razdelile pre-

bivalke Dekliškega doma, a vljudno so ta dan vabljeni tudi drugi verniki, da gredo v to kapelo počastiti sv. R. T. kadarkoli, zlasti še v popoldanskih urah.

31. Sv. Ignacij.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 8., vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod 22., skupno sv. obhajilo 29.

Marijina družba za žene: shod, skupno sv. obhajilo in sv. maša za družbo na god sv. Ane. Pričetek je ob pol šesti uri zjutraj. A tudi na drugo nedeljo v mesecu naj se udeležijo žene v obilnem številu mesečnega sv. obhajila.

Karmelska bratovščina: shod 22., sv. maši 16. in 23.

Mesečna sv. spoved šolarjev: dečki 14. in deklice 21.

Župnijska kronika za maj 1934.

Maja v naši župniji rojenih: 7.

Maja v naši župniji poročeni:

1. Mali Franc, delavec v predilnici, Sveta Ana 104 in Lombar Matilda, delavka v predilnici, Tržič, Dekliški dom, poročena 5. maja.
2. Čadež Alojzij, fužinski kovač, Tržič, Fužinska ulica 1 in Mrak Katarina, delavka v predilnici, Bistrica 57, poročena 12. maja.
3. Tišler Jožef, delavec v predilnici, Tržič, Ljubeljska cesta 58 in Kosmač Ana, delavka v predilnici, Tržič, Glavni trg 13, poročena 19. maja.
4. Poglajen Anton, delavec, Sveta Ana 73 in Kalíšnik Hedvika, hčerka posestnika, Sveta Ana 52, poročena 31. maja.

Maja v naši župniji umrli:

1. Vernik Uršula, zasebnica, samska, rojena 21. 10. 1855 na Bistrici, umrla na Bistrici št. 5, dne 1. maja.
2. Meglič Franciška, posestnica-vdova, rojena 16. 1. 1856 pri Sveti Ani, poročena 1. 7. 1895, umrla pri Sveti Ani 31, dne 2. maja.
3. Primožič Janez, sin prešivalke, rojen 25. 8. 1933 v ljubljanski bolnici, umrl v Tržiču, na Blekah 11, dne 3. maja.
4. Koželj Karel, posestnik in trgovec, rojen 7. 10. 1899 v Ljubljani, umrl v Tržiču, Glavni trg 11, dne 5. maja.
5. Kralj Ivan, bivši čevljar in nočni čuvaj, rojen v Tržiču 20. 4. 1861, umrl v Tržiču, Za Mošenikom 15, dne 6. maja.
6. Zibler Franciška, gospodinja, rojena v Tržiču 27. 11. 1893, poročena 29. 8. 1921, umrla v Tržiču, Ljubeljska cesta 16, dne 30. maja.

Majska poročila od drugod:

1. Podrekar Konrad, sin posestnikove hčere Franje iz Tržiča, se je rodil v ljubljanski bolnici 5. 5. 1934.
2. Kurnik Matej, sin elekromonterja Franca in Ane iz Tržiča, se je rodil v ljubljanski bolnici 9. 5. 1934.
3. Šešek Leopold, mizar v Kovinu in Moškrič Ivana, delavka v predilnici, Tržič, Dekliški dom, poročena 20. maja v Sostrem pod Ljubljano.
4. Žagar Stanko, samski fotograf v Tržiču, rojen leta 1895 na Vinici, umrl v ljubljanski bolnici 17. maja 1934.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Guido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.